די ביהנע

איין און צוואנציג יאהר טעטיגקייט פון דעם נאציאנאלען כאר אין טאראנטא

אין דער צייט פון זיין טעטיגקייט האט ער ענטוויקעלט די מוזיקאלישע קונסט און האט צוגעגרייט א באדען פאר מוזיקאלישע אונטערנעהמונגען. — דער אידישער פידעל קינסלער אפרים צימבאליסט איז געווען איינער פון די סאליסטען אויף די יעהרליכע ארויסטרעטונגען פונ'ם כאר. — טאשא זיידעל איז געווע דער צווייטער.

—):0:(—

פון בר סמבא.

הײנטיגען חודש וועט אין טאראנטא געפייערט ווערען דער איין און צוואנציגסטער יובילײ פון דעם טאראנטאר נאציאנאלען כאר, וועלכער איז געגרינדעט געווארען אין 1903. דער כאר ווערט פאררעכענט פאר איינעם פון די געצעהלטע כארען אין קאנאדע, וועלכער האט אין משך פון זיין עקזיסטענץ דורכגעמאכט א שטורעמדיגע מוזיקאלישע פארגאנגענהייט און האט אויסגעטראטען א וועג פאר די שפעטערדיגע מוזיקאלישע אונטערנעהמונגען אין טאראנטא. אזוי גוט ווי אין אנדערע טיילען פון דער גרויסער און ברייטער קאנאדער מדינה.

דורכקוקענדיג די פראגראמען פון אלע יעהרליכע מוזיקאלישע ארויסטרעטונגען, וואס דער כאר האט געמאכט, קאן מען זיך צוזאמענשטעלען א קלאהרען באגריף ווי שווער עס איז אנגעקומען צו ארויסברענגען די אנגעצייכענטע ליניעס און ווי גרויס עס האט באדארפט זיין די מיסיע פון די ערשטע פיאנירען, וועלכע האבען זיך מיט פארשפרייטען מוזיק אין א נייע ווינקעל ווי טאראנטא אפגעגעבען.

פריהער האט דער כאר זיך קאנצענטרירט הויפטזעכליך אויפ'ן געביט פון ענגלישער מוזיק: ער האט פארשפרייט און האט פאפולאריזירט די מוזיקאלישע שאפונגען פון די ענגלישע קאמפאזיטארען. אבער שפעטער האט דער כאר אויסגעברייטערט זיין טעטיגקייט און האט אריינגענומען אין זיין פראגראם די שאפונגען פון אלע אנדערע קאמפאזיטארען פון דער גרויסער און ברייטער וועלט.

דער כאר האט פאפולאריזירט די ווערק פון טשייקאווסקי, גלינקא, מענדעלסאן, און אנדערע רוסישע, דייטשע און פראנצויזישע קאמפאזיטארען. דער כאר האט דורכגעפיהרט אזעלכע שווערע קלאסישע זאכען ווי אריעס פון דער רוסישער אפערע ''זשיזן זא צאריא''. ער האט אריינגענומען אין זיין פראגראם כאראלישע קאמפאזיציעס פון אייראפעאישע מוזיקער, וועלכע האבען קונה שם געווען אין דער גאנצער וועלט. דער כאר איז געווען דער אוואנגארד פאר די שפעטערדיגע גאסטראלירענדע כארען, וואס זענען פון צייט צו צייט געקומען פאר איינעם אדער מעהרערע אויפטריטען. דאס וואס די לאקאלע דראמאטישע קרייזלאך זענען געווען פאר דער ענטוויקלונג פון דער דראמע, איז דער כאר און די אנדערע מוזיקאלישע קרייזלאך געווען פאר דער ענטוויקלונג פון דעם מוזיקאלישען געשמאק פון דער לאקאלישער באפעלקערונג.

אפרים צימבאליסט, דער גרויסער באגאבטער אידישער פידעל שפיעלער, איז איינער פון די כחות וואס האט זיך אין די יעהרליכע ארויסטרעטונגען פון דעם כאר באטייליגט. ער האט אנטייל גענומען אין דעם יעהרליכען קאנצערט פונ'ם כאר אין די יאהרען ניינצעהן-אכצעהן און ניינצעהן-ניינצעהן. — דער צווייטער אידישער קינסטלער איז טאשא זיידעל, וועלכער האט זיך אין די ארויסטרעטונגען פונ'ם כאר באטייליגט. דאן האט דער כאר איינגעלאדען אנדערע באגאבטע קינסטלער, און אלע האבען געהאלפען צו קלייבען די קערענדלאך פאר דער מוזיקאלישער שאפונג אין טאראנטא.

דער כאר שטעהט אונטער דער פערזענליכער לייטונג פון דר. אלבערט העם. זיין שטעקעלע באוועגט די מוזיקאלישע ארגאניזאציע. דער כאר האט אין משך פון זיין טעטיגקייט געמאכט פארשידענע טורען, און וואו ער איז געקומען האבען די ליעבהאבער פון מוזיק פארשטאנען, ווי אזוי אפצושאצען די טרחה און די אנשטרענגונגען פון די מענשען, וועלכע עס שטעהען אן דער שפיץ פון דעם כאר, און עס איז קיין וואונדער ניט. מוזיק איז א קונסט וואס אפעלירט צו די געפיהלען פון די מאסען. די ליעבהאבער פון מוזיק האלטען יעדען שריט צו דער ענטוויקלונג פון מוזיק פאר א גרויסען און וויכטיגען אויפטו. טאראנטא איז איינע פון די געצעהלטע שטעדט אויפ'ן אמעריקאנישען קאנטינענט, וואו מוזיק איז שטארק ענטוויקעלט און וואו מוזיקאלישע אונטערנעהמונגען ווערען שטארק פאטראניזירט.

דער איין-און-צוואנציגסטער יובילײ פונ'ם כאר איז ניט קיין פאליטישע געשעהעניש און דיפלאמאטען וועלען זיך דערמיט ניט עוסק'ן. די אנהענגער פון קלאסישע מוזיק וועלען אבער זיכער באטראכטען דעם יובילײ, פאר א יום טוב, מחמת דאס איז א דערנעהענטערונג צו דער צייט, ווען מוזיקאלישע ארויסטרעטונגען וועלען צוציהען מעהרער אנהענגער און דערמיט וועט דער סענטימענט פאר מוזיק שטארקער איינגעווארצעלט ווערען אין די הערצער פון די ברייטע מאסען.

מישא און לוסי גערמאן האבען זיך פאראייניגט מיט מנשה סקולניק לכבוד משה נאדיר'ס ,,סוקסעס''

—):0:(—

מישא גערמאן וועט זיין דער רעדעל-פיהרער פון דער דראמאטישער דעמאנסטראציע. — לוסי וועט באזינגען און באקליגען די מאסען געסט. — מנשה וועט זיך גרימירען אויף דער ביהנע און וועט אויפרודערען אלע ווינקעלאך פון דער זינדיגער ערד. — וואס איז פארט ,,רעטשיטאטיוו'' טעאטער?

—):0:(—

זינט מיר האבען צום ערשטען מאל אויסגעקלינגען פאר דער וועלט די ווערטער ,,רעטשיטאטיוו'' טעאטער, האלט מען אונז אין איין באמבארדירען פון אלע זייטען, אנפרעגענדיג וואס איז דאס אזוינס פאר א נייעס און מיט וואס מען עסט עס. צווישען די אנפרעגער געפינט זיך אויך ישראל זאנגוויל און דער געוועזענער דייטשער קייזער. אבער מיר ווערען ניט נתפעל און מיר האלטען זיך רוהיג.. פאר אונז איז דער סוד קיין סוד ניט, און מיר קאנען זיך פארגינען צו ווארטען ביז דאנערשטאג דעם זיבעצעהנטען יאנואר, אכט דרייסיג אווענט, ווען מיר וועלען ארויסלאזען די קאץ פון זאק און מיר וועלען אלעמען אויסזאגען דעם אמת'ן אמת וועגען ,,רעטשיטאטיוו'' טעאטער.

אבער ביז מיר וועלען דעם גרויסען היסטארישען דעקרעט ארויסלאזען, ווילען מיר אבער פארזיכערען אלע אונזערע הונדערט טויזענט אונטערטאנען, אז מיר זענען ניט קיין גזלנים און מיר וועלען קיינעם ניט פארפיהרען. אלע וואס מיר ווילען איצינד זאגען איז אט וואס:

מירצעשעם איבערמארגען דאנערשטאג פארנאכט וועלען שוין אלע אידען זיך ציהען אין גרויסע מאסען צו די גאסען און געסלאך, וואס פיהרען אין אלהאמברא האל. אזוי גיך ווי דער עולם וועט אנפילען דעם האל, וועט מישא גערמאן איבערנעהמען די קאמאנדע, און וועט דורכפיהרען פאר די אונטערדריקטע מאסען, די גרויסע העלדען פון שכם, די רעדעל-פיהרער און קנאקערס פון איסט-בראדוויי און העסטער סטריט. משה נאדיר וועט דאמאלט זיצען אין זיין ווילע און ער וועט ציהען די דראמאטישע דראטען. פון יעדען ציה וועט דער עולם לאכען און אנקוועלען פאר נחת. די לופט וועט וויברירען מיט הומאר און סאטירע, און די ווענט וועלען זיך טרייסלען פון די דונערנדיגע אפלאדיסמענטען און הורא-געשרייען.

דערנאך וועט דער גרויסער מכשף, מנשה סקולניק, ארויסטרעטען פאר'ן עולם און וועט זיך גרימירען אויף דער ביהנע, פאר די אויגען פון אלע שעהנע מיידלאך און ווייבלאך, און וועט לעבעדיג מאכען משה נאדיר'ס העלדישע העלדען, אזוי אז מען וועט דארפען זיין שטארקער פון אייזען כדי מען זאל ניט פלאצען פון געלעכטער. אזא ,,טריט'' האט זיך נאך ניט אויסגעטריטעוועט און וועט זיך קיינמאל ניט אויסטריטעווען.

צווישען די אקטען וועט לוסי (די אמת'ע לוסי פון לוסי-לאנד!) ארויסגעהן מיט לשון און וועט א זונג טאן און א קלונג טאן, אזש די ערד וועט א ציטער טאן. אזא געזאנג און אזא געקלאנג איז נאך ביי אונז ניט געהערט געווארען. לוסי וועט ניט דורכלאזען קיין איין אידיש פאלקס-ליעדעל און וועט ניט ארונטער פון דער ביהנע, ביז דער עולם וועט טויב ווערען אפלאדירענדיג און קלאפענדיג מיט די פיס.

דאס זענען אבער בלויז די סימפטאמען פון ,,רעטשיטאטיוו'' טעאטער. מען קאן ניט זעהן מאסקווע סיידען מען פאהרט אין מאסקווע, און מען קאן ניט ווייסען און באגרייפען וואס דאס איז אזוינס ,,רעטשיטאטיוו'' טעאטער, סיידען מען קומט אליין דעם זיבעצעהנטען יאנואר אין אלהאמברא האל.

אייב ריינאלדס, א אידישער קאמיקער וועלכער טרעט אויף די גאנצע קומענדע וואך אין עמפייער טעאטער.

טראגישע און קאמישע אינצידענטען אין לעבען פון טעאטער מענשען

עס קומט אמאל אויס צו פארשטעלען זיך און זיך אריינרייסען אין טעאטער דורך א טריק. — קריטיקער וואס ווערען פארפאלגט פאר זאגען דעם אמת. — ווי אזוי משה נאדיר האט אפגענארט באריס טאמאשעווסקי'ן.

—):0:(—

פון א. מ. פנחס.

דער גרויסער עולם איז אפשר שטארק מקנא די מענשען פון דער עפענטליכער מיינונג. דער טעאטער-באזוכער איז אפשר שטארק איפערזיכטיג אויף די העררשער פון דער פען למאי זיי קאנען אריינקומען פראנק און פריי אין דעם קדשי קדשים פון טעאטער און קריטיקירען די אקטיארען, די דראמאטורגען, די דעקאראטארס און די אנדערע מענשען, וואס האבען וועלכע ניט איז שייכות צו דער טעאטער וועלט. דער העררשער פון דער עפענטליכער מיינונג פיהלט זיך אבער מיט זיין ראליע גאר ניט אזוי פריילעדיג ווי מען מיינט.

דער טעאטער מענש איז קודם כל א מענש מיט א מאגען. צו ער שפיעלט גוט זיין ראליע אדער שלעכט. — ער דארף עקזיסטירען. און ווען מען רעדט וועגען עקזיסטענץ מוז מען באזיצען א גאר-גרויסע מאס פון זעלבסט-קאנטראל, כדי צו גובר זיין אין זיך דאס געפיהל פון יושר, און זיך באגעהן מיט די טעאטער-מענשען מיט איינזעהעניש. עס איז א שווערע ראליע, אפשר פיעל שווערער צו שטודירען ראליעס און צו ארויסטרעטען פארן ברייטען עולם. דער קריטיקער איז א שופט, און אוטאריטעט. ער דארף טיילען גערעכטיגקייט, אנווייזען אויף פעהלערען, ארויסברענגען די גוטע און די שלעכטע, די שוואכע און די שטארקע זייטען פונ'ם שטיק און פון שפיעלען.

און אן אמת'ער, גאנץ אומפארטייאישער שופט איז שווער צו זיין. עס איז שווער, — ווייל יעדער קריטיקער איז א מענש מיט א געפיהל. ער קאן ניט פועל'ן ביי זיך צו דערהרגענען א מענשען מיט א ווארט, צו רואינירען די רעפוטאציע פון א שוישפיעלער מיט אן אויסדרוק קיינער וויל ניט טראגען אויף זיין געוויסען די זינד פון א פארברעכער, קיינער וויל ניט, אז אימיצער זאל איהם פאר א קוילער באטראכטען. און אויב עס געפינט זיך אן אמת'ער אומפארטייאישער קריטיקער, איז ער אויך ניט פולקאם, פעהלען איהם אויך די נויטיגע אינסטרומענטען, כדי צו ארויסזאגען א שארף ווארט.

עס איז א כלל גדול, אז כדי צו זאגען אן אמת'דיג שטארק ווארט, מוז מען אדער שטארק ליעב האבען, אדער שטארק פיינט האבען. לעבליכע נאטורען מיט וואסערדיג בלוט אין די אדערען קאנען ניט אויסדריקען זייערע אינעווענינגסטע געפיהלען און קאנען ממילא אויף דער פאנטאזיע ניט ווירקען. קריטיק איז א טייל (און א חשוב'ער טייל) פון ליטעראטור. און פונקט ווי מען קאן ניט ווירקען אויף דער פאנטאזיע, סיידען מען פיהלט א האס אדער א ברענענדיגע ליעבשאפט צו געשילדערטע טיפען, פונקט אזוי קאן מען אנדערש ניט משפיע זיין אויף דער פארשטעלונגס קראפט פון די מענשען, סיידען מען פיהלט א ליעבשאפט אדער אן ענטריסטונג צו א דראמאטורג אדער צו א שוישפיעלער. מיט א קאלטבלוטיגען לונג-און-לעבער קאן מען גארניט ארויסברענגען, און מען קאן די נויטיגע אילוזיעס ניט אנטפלעקען.

נו, איז אבער ניט יעדער טעאטער-אונטערנעהמער און ניט יעדער דראמאטורג פעהיג צו פארשטעהן דעם אינווענינגסטען דראנג פון דעם טעאטער רעצענזענט. דער טעאטער-אונטערנעהמער מעסט אלץ מיט'ן קאסע-מאסשטאב, מיט דער מאס פון דאלארס און סענטען, און אלץ וואס געהט ווייטער דערפון ליגט איהם אין דער לינקער פאה ניט. דער ארטיסט שטעהט דא אן א זייט. פאר איהם וואלט געווען פיעל גלייכער צו אויפטרעטען אין ליטעראַרישערע פיעסען. אבער ער מוז מיטגעהן מיט'ן טעאטער-אונטערנעהמער, ווייל אנדערש ווערט זיין עקזיסטענץ אפגעהאקט. דער טעאטער אונטערנעהמער איז אבער קאפאבעל דעם רעצענזענט מיט'ן ווארצעל אויסצורייסען, אויב יענער וויל איהם שטעהן אין וועג און זיין געשעפט רואינירען.

דערפון נעהמט זיך עס וואס צווישען דעם טעאטער-אונטערנעהמער און צווישען דעם טעאטער רעצענזענט ליגט אזא טיעפער אפגרונט; וואס ביידע צדדים זענען שטענדיג אנגעבלאזען און אנגעברוגז'ט איינע אויף די אנדערע און קאנען זיך מיט דער ''ירושה'' ניט צוטיילען. דערפון שטאמט עס דער שטענדיגער קאמף צווישען די צוויי ''מלוכות'', זייער ראנגלעריי און זייער שנאה, איינס צו דאס אנדערע. א טעאטער אונטערנעהמער פיהלט אז ער איז אלע מאל און אונטער אלע אומשטענדען דער גערעכטער צד. דער טעאטער-רעצענזענט ווערט אפטמאל פארפאלגט פאר זאגען דעם אמת. ער ווערט באיקאטירט און אין טעאטער ניט אריינגעלאזען, ווי ער וואלט א קעשענעק געווען.

עס האבען שוין געטראפען פאלען, ווען א אידישער טעאטער-רעצענזענט איז געשטעלט געווארען אויסער די גרעניצען פון א טעאטער. מען האט פשוט אנגעזאגט די ''אשערס'', אז זיי זאלען איהם אויף דער שוועל ניט ארויפלאזען. טעאטער-רעצענזענטען האבען געמוזט באנוצען טריקס, שמד-שטיק, זיי האבען זיך געמוזט פארשטעלען, כדי אין דעם ''קדשי קדשים'' פון טעאטער זיך צו אריינרייסען. עס איז געווען א מין קאנקורענץ, א מין ספארט ווער וועמען עס וועט אריבערכיטרעווען, — ווער וועמען עס וועט אריבערקליגלען. ניט שעהן? געוויס. אבער אזוי איז עס געווען, און אזוי וועט עס נאך זיין, כל זמן דער ווערעמעל פון אומצוטרוי און פאראורטייל וועט זיך אין די הערצער פון די טעאטער-מענשען נעסטלען.

מיט עטליכע יאהר צוריק איז די אידישע טעאטער-וועלט געגאנגען אויף רעדער לאך צוליעב אן אינצידענט, וואס האט געטראפען מיט משה נאדיר'ן, אין באריס טאמאשעווסקיס טעאטער. עפעס האט מען דארט געשפיעלט א מאכווערק פון א טעאטער-''מאנופעקטשורער'' פונ'ם זאלאטארעווסקי-לאטיינער מין. משה נאדיר איז אוועק אין טעאטער און האט די מאכווערקע ארונטערגעריסען מיט'ן הויט און-ביין. אזוי גיך ווי די רעצענזיע האט זיך אפגעדרוקט אין ''קונדס'', איז מען אין טאמאשעווסקיס ''מדינה'' געווארען איש לחבה. דער העררשער פון טעאטער האט גלייך מאביליזירט אלע אונטערטאנען און האט ארויסגעגעבען א דעקרעט אז משה נאדיר'ס פוס זאל אין טעאטער ניט אריינגעשטעלט ווערען.

אבער משה נאדיר האט זיך וועגען דעם דעקרעט ניט געקימערט. ער האט אויפ'ן שטעל געהייסען מאביליזירען א רעגימענט פון זיינע נאהענטסטע און פארטרויענסווערטסטע גאליציאנער גענעראלען, און האט באשלאסען צו מאכען אן אטאקע אויף טאמאשעווסקיס פעסטונג מיט שנעל-שיסענדע קאנאנען און לופט-שיפען. די סטראטעגיק איז אויסגעארבייט געווארען אונטער דער קאמאנדע פון פליגעל אדיוטאנט נפתלי גראס פון סאמע גאליציע. דער גאנצער שטאב האט זיך איינגעשלאסען אין א געהיימער פעסטונג און האט דארט אויסגעארבייט די איינצעלהייטען פון דער מיליטערישער אטאקע. משה נאדיר איז גרימירט געווארען פאר אן אלטען אידען מיט א שניי-ווייסער בארד און א לאנגער זשיפיצע. אלע וועגען זענען באוואכט געווארען, כדי צו באשיצען זיך קעגען א פלוצלינגדיגען אנפאל. און — און די ''שלאכט'' האט אויסגעבראכען.

ווען די שיסעריי האט זיך אפגעשטעלט און דער פולווער-רויך איז פון די בלויע הימלען פארשוואונדען געווארען, האט מען געקאנט זעהן באשיינפערליך ווי א גרייז-גרויער איד מיט א פאטריארכאלישער בארד זיצט ברייטלאך אין די פארדערשטע רייהען פון טאמאשעווסקיס טעאטער און גלעט זיך איבערן בויך ווי אן עכטער קאצקער חסיד. דער טריק איז דורכגעפיהרט געווארען ערפאלגרייך. משה נאדיר האט טאמאשעווסקין און זיינע אדיוטאנטען אין זאק אריינגענארט, און דער גאנצער אידישער קינסטלער קווארטאל האט זיך געקייקעלט פון געלעכטער און האט געקוועלען פאר גרויס נחת. די גאנצע מעשה איז דערנאך צולענט געווארען אויף טעלערלאך אין ''קונדס'', און באריס טאמאשעווסקי איז ארומגעגאנגען מיט א ''נאז''....

דער אינצידענט איז ניט דער איינציגער אין דער געשיכטע פון דער אידישער ביהנע. עס זענען געווען א סך פאלען, ווען רעצענזענטען זענען פארפאלגט געווארען פאר ארונטערהייסען א פיעסע, און זענען אין טעאטער ניט אריינגעלאזען געווארען. דאס ווייזט מעהרער ווי עפעס אנדערש ווי אזוי דער תהום צווישען די טעאטער אונטערנעהמער און די טעאטער רעצענזענטען ווערט אלע מאל טיעפער און טיעפער, און וויפיעל יאהרען עס וועלען נאך דארפען פארביינגעהן, ביז דער שלום בית צווישען ביידע צדדים וועט איינגעשטעלט ווערען, איז שווער צו זאגען.

פארבאנד קאנצערט אין סטענדערד טעאטער

דינסטאג אווענט דעם 5-טען פעברואר, וועט פארקומען דער דריטער יעהרליכער קאנצערט פון אידיש נאציאנאלען ארבייטער פארבאנד.

אין קאנצערט באטייליגען זיך אל. הערים, דער בארימטער פארלעזער; ל. ראזענשטיין, און דער סטרינג ארקעסטער פון די אנאפהענגיגע סאציאליסטישע יונגענט קלוב, וועלכער באשטעהט פון דרייסיג יונגע לייט און מיידלאך.

בילעטען פארקויפען זיך [illegible]

,,די פול'' (דער נאר)

א דראמע פון שענינג פאלאק, אויפגעפיהרט אין גרענד טעאטער.

שענינג פאלאק, דער פראפעסער פון דער מעלאדראמע ,,די פול'' (דער נאר), האט ווייט ניט געזאגט קיין נייע ווארט, אין זיין אנאליז פון אונזער סאציאלען לעבען. ער האט פארקערפערט, אין זיין אנזיכט, איבלען פון אונזער לעבען, וועלכע, מיר ווייסען מעהר אדער ווייניגער, אבער, ער האט עס געזאגט אזוי, ווי קיינער פאר איהם.

די קריסטליכע וועלט ווייסט גאנץ גוט איהר גרעסטען חסרון, און דאס איז אז טראץ דעם וואס זי פרעדיגט אזוי שטארק, און זוכט צו פארשפרייטען קריסטוסעס לעהרע אויף דער וועלט — דאך — איז די באציהונג פון איין מענש צום צווייטען, און דאס גאנצע סאציאלע לעבען ווייט ניט אין איינקלאנג מיט קריסטוס'עס לעהרע.

גראף לעוו טאלסטאי, איז געווען דער ערשטער וועלכער האט פרובירט ווייזען א ביישפיעל ווי אזוי צו געהן אין קריסטוסעס דרכים, ער איז אבער ווייט ניט דערגאנגען, און מעגליך אז דער פראפעסער ,,דער נאר'', האט עס גענומען אלס ביישפיעל ווען ער האט אנגעשריבען די אויבענדערמאהנטע פיעסע. ער האט עס אבער פארגעשטעלט אויף אזא אופן, אז ער האט אריינגענומען אונזער יעצטיגען לעבען אין דעם אנשטאט דעם פארצייטיגען.

אין קורצען איז אין דעם דער פאלגענדער אינהאלט:

דעניעל גילקריסט, איז א יונגער גלח אין א רייכער ניו יארקער קירכע. מיט א גאלדערנער צוקונפט פאר זיך. ער איז אבער געצוואונגט צו פרעדיגען ווי ער גלויבט און פארשטעהט, אנשטאט צו פרעדיגען, ווי עס פאסט דער קירכע מיט איהרע רייכע מיטגלידער.

די בעלי בתים ווארענען איהם. און אויך אן עלטערער גלח ווארענט איהם אויפצוגעבען זיינע משוגענע דרכים, ווי זיי רופען עס, ער האלט זיך אבער ביי דאס זייניגע, טענה'נדיג: איז דאס וואס איך פרעדיג, דען ניט די אמת'ע קריסטליכע לעהרע?

עס קומט דערצו אז מען ווארפט איהם ארויס פון דער קירכע, ער ווערט פון איבעראל פארשטויסען. מען פארשטעהט איהם ניט און דערפאר קוקט מען אויף איהם ווי אויף א משוגענעם. ער געהט אבער זיין וועג, ער געהט ארויס אין'ם ארימען ניו יארקער קווארטאל. מיט א נייער לעהרע, וועלכע איז באמת אן אלטע.

רעספעקטיר דיין שכן, העלף דיין שונא, האב ליעב דיין פיינט, פונקט ווי דעם פריינט; אלע מענשען זענען חברים.

ער טוט עס אליין און ווייזט א גוטען ביישפיעל, ער גיט אוועק זיין גאנצען פארמעגען און לעבט ווי אן ארימאן. ער געהט אזוי ווייט, אז ער גיט אפילו אויף זיין געליעבטע, אבי ניט וועה צו טון זיין ערגסטען שונא.

דער סוף איז אביסעל א פארצוקערטער, דאס הייסט דער פראפעסער וויל ניט מאכען קיין שלעכטען סוף. מאכט ער אזוי, אז עטליכע געגנער זיינע זעהען איין, אז ער איז קלאהר, און זיי זענען ניט ביים זינען.

אין פראקטישען לעבען ווייסען מיר אבער וועלכען אפשניט אזא חברה-מאן קען כאפען, ווען עס זאל זיך אזעלכער געפינען.

איין זאך האט אבער דער פראפעסער בולט ארויסגעבראכט, די מיאוסע היפאקריטסווע, מיט וועלכער אונזער העכערער קלאס פארמאסקירט זיך, ווי אזוי זי זויגט אויס דעם אמת'ן שאפער פון אלע רייכטימער דעם ארבייטער מיט איין האנט, און מיט דער צווייטער ווארפט זי איהם צו א ביינדעל אין דער פארמע פון צדקה.

די אויפפיהרונג פון דער פיעסע איז א גרויסארטיגע. איבערהויפט שפיעלט וואונדערבאר גוט, עדווין סטענלי, אלס דער רעוואלוטירענדער גלח. ער איז א קינסטלער פון ערשטען גראד, און דערהויבט זיין ראלע, צו דער העכסטער אידעאלער מדרגה. ניט קיין קלענערע ראלען שפיעלען, זיין געליעבטע קלארא דזשיוועט (מילדרעד סאוטוויק), אומאנסקי (לואיס מארין), דער סטרייק פיהרער און מארגאן'עט דער קריפעל (מערי וואלש).

אינ'ם קעסט נעהמען אנטייל 21 פערזאן און די אויסשטאטונג, מיט דער אויפפיהרונג זענען אויסגעצייכענט שעהן.

די הויפט זאך איז וואס די פיעסע טראגט מיט זיך און פרעדיגט, א געזונטען מאראל, מיט וועמענ'ס גייסט מיר וואלטען געוואונשען אז אלע מענשען פון דער וועלט זאלען זיין דורכגעדרונגען, און דאן וואלט פיליכט די באציהונג פון מענש צו מענש געווען א פיעל בעסערע, און א סך איבלען אין אונזער לעבען וואלטען קיין עקזיסטענץ ניט געהאט.

יעדער טעאטער ליעבהאבער וועט האבען אן אמת גייסטיגען גענוס צו זעהען די פארשטעלונג, וועלכע וועט בלייבען ביי אינז אין שטאדט א לאנגער צייט.

הערשמאן, רויטמאן, קווארטין, אין מעסי האל

צום ערשטען מאל אין טאראנטא, וועלען די דריי בארימטע חזנים אויפטרעטען צוזאמען אין מעסי האל, וואו מיר וועלען האבען די געלעגענהייט זיי צו הערען זינגען צוזאמען.

די דריי וועלט-בארימטע חזנים, הערשמאן, רויטמאן און קווארטין, זענען שוין געווען ביי אונז. יעדער פון זיי האט געזונגען באזונדער און מיר האבען געהאט די געלעגענהייט זיי צו הערען און אפשאצען זייער קונסט. דינסטאג אווענט דעם 22-טען יאנואר, וועלען מיר אבער האבען די געלעגענהייט זיי צו הערען זינגען צוזאמען. א מוזיקאלישער אווענט וועלכער וועט אזוי שנעל ניט פארגעסען ווערען.

הערען אזעלכע דריי חזנים צוזאמען, די בעסטע וועלט קינסטלער איינגעזונגען מיט איין שטימע, איז אן אמת'ר פארגעניגען, א פארגעניגען וועלכען מען קען זיך ניט ערלויבען אלע מאל. און טאראנטא'ר אידען דארפען דארום אויסנוצען דיזע געלעגענהייט צו באגריסען די דריי חזנים אין מעסי האל.

דינסטאג דעם 22-טען יאנואר, וועט זיין א מוזיקאלישער יום טוב אין אונזער שטאדט. א יום טוב פון בארימטע חזנים, וועלכע וועלען מיט זייער זיסער נגינה אפשטויבען דאס פארשימעלטע לעבען, און אריינברענגען אביסעל יום טוב'דיגקייט אין אונזער שטעדטעל.

זאל דארום יענער אווענט געהערט ווערען פון אלעמען, זאל מעסי האל זיין איבערפילט.

עס וועט געוויס ווערט זיין.

מאב באפאלט א מיטינג פון קלעניקעס

ווייווערלי, נ. י., יאנואר 8. —

א המון פון איבער צוויי הונדערט מאן איז פארינע נאכט באפאלען א מיטינג פון ארום הונדערט קו קלוקס קלאנסמען און פיעלע פון זיי צושלאגען.

איינינע פון דעם המון זענען ארעסטירט געווארען, אבער מען האט זיי באלד באפרייט.

אן אנטי-רעליגיעזעס אידישער זאמעל-בוך אין קיעוו

קיעוו, (איטא). —

די טעג איז דא ארויס פון דרוק א בוך, וואס דארף דינען אלס מאטעריאל פאר דעם אנטי-רעליגיעזען קאמפיין, וועלכער ווערט פארטגעזעצט אין מעהר מילדערע פארמען ווי פריהער. דאס זאמעל בוך הייסט ,,אפיקורעס'' און איז אנגעפילט מיט סאטיריש און הומאריסטישען מאטעריאל. (ערצעהלונגען, פיעסען, לידער, וויצען, א. א. וו.) וועגען גאט, אמונה, רבנים און כלי קודש. אין בוך געפינען זיך אויך א סך אילוסטראציעס, מעהרסטענס זשארזשען און קאריקאטורען. עס ווערט געפלאנט ארויסצוגעבען א רייהע אזעלכע זאמעל-ביכער.

היינט ביינאג
הדסה קאנווענשאן
אין קינג עדווארד האטעל
אין אווענט
הדסה לאנטשאן אין פרימראוז קלוב